

ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים (ע"ר)

קיצור נוהל בדיקות לקבלת מכשירי שמיעה בקופות החולים ומימון מכשירי שמיעה גם לגילאי 18-65

בינואר 2011, לאחר מאבק רב שנים של בקול – ארגון כבדי השמיעה בישראל, הוגדל מימון מכשירי שמיעה בסל הבריאות הממלכתי מ- 800 ₪, ל- 3000 ₪ לכל אוזן (צמוד למדד). אולם התוספת ניתנה רק לאנשים מעל גיל 65 ורק אחת ל- 3 שנים. צעירים, עד גיל 18, קיבלו גם קודם מימון דומה. לפיכך נותרו רק בני הגילאים 18-65, עם מימון נמוך של מכשירי שמיעה בסך של כ- 800 ₪. סכום שאינו מספיק לרכישת מכשירי השמיעה היקרים.

בעקבות המימון המוגדל לבני 65 ומעלה, גדל הביקוש למכשירי שמיעה באופן משמעותי ומשרד הבריאות הוציא נוהל לקופות החולים, כדי להסדיר את התחום. נוהל זה בא לפתור כמה בעיות רבות שנים בתחום מכשירי השמיעה. בין השאר, הנוהל בא להפריד בין ההמלצה על מכשירי השמיעה המתאים, לבין המכירה של מכשירי השמיעה. ההפרדה הזו, נועדה למנוע אפשרות לניגוד אינטרסים, לפיה מי שמוכר את מכשירי השמיעה, יעדיף למכור מכשירי שמיעה יקרים יותר, עליהם הוא מרוויח יותר.

קופות החולים, כל אחת עם הפרשנות שלה לנוהל של משרד הבריאות, יצרו נוהל משלהן, מסורבל וארוך, אותו צריך לעבור כבד השמיעה, לפני קבלת מכשירי השמיעה. הנוהל החדש של קופות החולים קבע שאפשר לעשות בדיקות שמיעה רק במספר קטן של מכוני שמיעה של קופות החולים (בעבר אפשר היה לעשות בדיקות שמיעה במכוני רבים, גם אם הם אינם של קופת החולים). כמו כן הנוהל יצר שלבים נוספים אותם על כבד השמיעה לעבור לפני קבלת המכשיר.

נוצר מצב קשה מאוד לכבדי השמיעה, בו הם מטורטרים בין גורמים שונים בקופת החולים, חייבים לחכות זמן רב בתור לבדיקת שמיעה וכשמגיע תורם, לנסוע למרחקים גדולים כי יש מעט מכוני שמיעה שהורשו ע"י הקופה לבצע את בדיקות השמיעה. במקרים רבים, הליך זה נמשך מעל 60 יום, דבר שהוא בניגוד להוראות משרד הבריאות.

כדי להקטין את ההוצאות שלהן, קופות החולים ביצעו הליך של מכרז בין היבואנים של מכשירי השמיעה בישראל. למכרז זה היו שתי תוצאות חשובות: מצד אחד, מחירי מכשירי השמיעה הוזלו מאוד. מצד שני, הוגבל המבחר של מכשירי השמיעה מהם ניתן לבחור, כי רק חלק קטן מספקי מכשירי השמיעה זכה במכרז. קופות החולים אינן מאפשרות לקבל את הסיוע במסגרת סל הבריאות למי שרוכש מכשיר שמיעה מספק שלא זכה במכרז שלה. דבר זה מונע במקרים מסוימים מכבדי

ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים (ע"ר)

שמיעה להמשיך ולהשתמש במכשירי שמיעה של יצרן מסוים אליו התרגלו, או להשתמש בשירותיו של מכון שמיעה הקרוב לביתם אם הוא לא משווק את אחד המכשירים שזכו במכרז.

מה אנו מבקשים:

1. להרחיב את הזכאות במסגרת סל הבריאות, כך שגם כבדי שמיעה בגיל 18-65, יקבלו את אותן ההטבות שניתנות לכבדי שמיעה מעל גיל 65. דהיינו סכום של כ- 3200 ₪, פעם ב- 3 שנים לכל אורך, במקום סכום של כ- 900 ₪, פעם בשנה. ארגון בקול הגיש, זו השנה השלישית בקשה בנושא זה לוועדת סל הבריאות.
2. לקצר את ההליך ואת הביורוקרטיה שצריך לעבור כבד השמיעה בקופות החולים לפני שהוא מקבל את מכשיר השמיעה. הליך זה חייב להסתיים בפחות מ- 60 יום, כפי שקבע משרד הבריאות. המצב הנוכחי, בו התהליך אורך לפעמים חודשים רבים, אינו יכול להמשיך.
3. לאפשר לכבדי השמיעה לרכוש מכשירי שמיעה מספק שלא זכה במכרז בקופה שלו, בלי להפסיד את הסיוע הניתן במסגרת סל הבריאות.
4. לאפשר לכבד השמיעה להתעלם מהמלצת הקופה לגבי המכשיר המתאים לו ולאפשר לו לרכוש כל מכשיר אחר. בנקודה זו הייתה בעיה בעיקר עם קופת חולים כללית שסירבה לתת את מלוא הסיוע במסגרת סל הבריאות לכבדי שמיעה שלא קבלו את המלצת הקופה לגבי מכשיר השמיעה הרצוי.
5. לאפשר לכבדי שמיעה לעבור בדיקות שמיעה בכל מכון שמיעה בארץ ולא רק במספר קטן של מכוני שמיעה השייכים לקופות החולים. צעד זה יקטין את התורים באופן דרסטי ויקטין גם את המרחקים שצריכים לנסוע כדי לעשות בדיקת שמיעה.
6. קופות החולים מחויבות לפרסם את כל המידע לגבי מכשירי השמיעה, כולל פירוט ההליך, מכוני הבדיקה, היבואנים שזכו במכרז, מחירי המכשירים וכיו"ב. על המידע הזה להיות מפורט באופן ברור באתר האינטרנט של קופת החולים. במרבית הקופות המידע הוא חלקי בלבד ואינו מספק.
7. על משרד הבריאות לעדכן את הנוהל המנחה את קופות החולים בהתאם ללקחים שנלמדו. על משרד הבריאות לאכוף באופן נמרץ יותר את נושא קיצור ההליך לקבלת מכשיר השמיעה, ואת נושא מיעוט מכוני השמיעה המורשים לבצע בדיקות שמיעה. המצב כרגע גורם סבל

ארגון כבדי שמיעה ומתחרשים (ע"ר)

וטרטור לעשרות אלפי כבדי שמיעה בשנה החייבים לרכוש מכשירי שמיעה כדי לתפקד בתברה.

8. כשהחלו ליישם את הנוהל החדש, קופות החולים הקטינו את הסיוע הנוסף לרכישת מכשירי שמיעה, שניתן במסגרת הביטוחים המשלימים שלהן. יש להחזיר את הסיוע הנוסף הזה לרמתו הקודמת מכיוון שהוא אינו קשור לסל הבריאות.

מאמרים מראים כי שימשו במכשיר שמיעה מפחית את ההשפעות החברתיות, הפסיכולוגיות והרגשיות של כבדי השמיעה (השפעות כגון: בדידות, ירידה בתחושת הערך העצמי, מתחים בינאישיים במשפחה ובמקום העבודה וכד'). החזר כספי משמעותי יותר, גם לגילאי 18-65, יאפשר למספר רב יותר של אנשים ליהנות ממכשיר שמיעה (ואף לשדרג למכשירים איכותיים יותר) ויאפשר להם להשתלב בחברה, להיות מועסקים (שיעור המובטלים כבדי השמיעה בישראל כפול משיעור המובטלים בכלל האוכלוסייה) ולשפר את איכות חייהם.

מדינות מפותחות רבות מסייעות לתושביהן לרכוש מכשירי שמיעה. רבות מהן בסכומים גדולים יותר מאלה הניתנים בישראל. גם ההפרדה בין כבדי שמיעה מעל ומתחת לגיל 65 אינה מקובלת במדינות אחרות. כדאי שמדינת ישראל תהיה בין המובילות בתחום זה ולא תשתרך מאחור. מה גם שהסכומים הנדרשים לכך הם קטנים ביחס לתקציב המדינה וההחזר למדינה הוא גדול. מלבד שיפור איכות חייהם של כבדי השמיעה, יש פה תרומה חשובה לחיים החברתיים והכלכליים במדינה.